

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากเอกสาร หนังสือ วารสาร บทความและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เอกสารประกอบการสัมมนา แนวคิดของนักวิชาการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพ เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ ตลอดจนในบริบทที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และ ต่างประเทศ
2. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากเอกสาร หนังสือ วารสาร บทความและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเอกสารที่ประกอบการสัมมนาแนวคิดของนักวิชาการที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ตามสภาพเศรษฐกิจสังคมในปัจจุบันและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง ของกระแสโลก เพื่อนำไปใช้ในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของตัวอย่าง กลุ่มประชากร จำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ นักสังคมศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ ผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครูเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขึ้น มีขอบเขต 3 ด้านดังนี้คือ
  1. สมรรถภาพที่พึงประสงค์ด้านความรู้
  2. สมรรถภาพที่พึงประสงค์ด้านคุณลักษณะและทัศนคติ
  3. สมรรถภาพที่พึงประสงค์ด้านทักษะการปฏิบัติ
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ “สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครู มัธยมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์” โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบคำตอบ (Check-List) และแบบเติมข้อความลงในช่องว่าง (Completion Item)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ “สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูมัธยม ศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์” มีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของ Likert 4 ระดับ และในตอนท้ายของสมรรถภาพที่พึงประสงค์แต่ละด้าน ได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ช่วยเรียงลำดับความสำคัญ โดยกำหนดให้ข้อที่สำคัญที่สุดเป็นข้อ 1 รองลงไปคือ 2, 3, 4, 5, และคำถามปลายเปิด (Open End) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมแล้ว นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ เพิ่มเติม

4. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่าน (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิแสดงไว้ในภาคผนวก ก.) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงตามวัตถุประสงค์ ของการวิจัย (Research Objective) ความเหมาะสมตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แล้วนำข้อมูล ที่ได้ จากผู้ทรงคุณวุฒิมาแก้ไข พร้อมทั้งปรับเนื้อหาของแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่คล้ายคลึงกับตัวอย่างประชากรแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาแก้ไข ปรับปรุงก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายชั้นตอน (Stratified Random Sampling) และแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก มีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มนักสังคมศาสตร์ สํารวจจากจำนวนอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหา วิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนในสาขาที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคมศาสตร์ (ประวัติศาสตร์ มนุษยวิทยา สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ จิตวิทยา สังคม) สุ่มตัวอย่างได้ 6 มหาวิทยาลัย และจับฉลากได้ตัวอย่างประชากร 80 คน

2. กลุ่มนักวิทยาศาสตร์ สํารวจจากจํานวนอาจารย์ที่สอนในคณะวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร สุ่มตัวอย่างได้ 6 มหาวิทยาลัย และจับฉลากได้ตัวอย่างประชากร 60 คน และบุคคลากรในกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้ความรู้ หรือส่งเสริมค้นคว้าทางด้านวิทยาศาสตร์ ตั้งแต่ระดับหัวหน้างานขึ้นไป สุ่มตัวอย่างได้ 20 คน รวม 80 คน ได้ตัวอย่างประชากร 80 คน

3. กลุ่มนักธุรกิจ สํารวจจากทำเนียบภูมิลักษณ์ักธุรกิจไทย(สีดำ สอนศรี ,2531) ซึ่งได้แบ่งเป็นประเภทบริษัทที่ นักธุรกิจ สังกัดจาก 22 ประเภท ภาคเอกชน สุ่มตัวอย่างได้ 6 ประเภท บริษัทจับฉลาก ได้ตัวอย่างประชากร 80 คน.

4. กลุ่มผู้ผลิตครู สํารวจจากจํานวนอาจารย์ที่สอนในคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ สำนักงานเลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร สุ่มตัวอย่างโดยการจับฉลาก ได้ตัวอย่างประชากร 80 คน

5. กลุ่มผู้ใช้ครู สํารวจจากผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร มีจํานวนทั้งหมด 118 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างโรงเรียนได้ 10 โรงเรียน ใช้ประชากรจากผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนละ 8 คน ได้ตัวอย่างประชากร 80 คน

(รายชื่อมหาวิทยาลัย สถาบันราชภัฏ โรงเรียน และหน่วยงาน ที่เป็นตัวอย่างประชากร แสดงไว้ในภาคผนวก ข.-จ. รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 400 คน)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และส่งแบบสอบถามด้วยตนเองบางส่วน โดยนำ หนังสือ ขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังหน่วยงาน, สถาบัน และโรงเรียนที่เป็นต้นสังกัดของประชากร ได้ผลดังนี้คือ แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 400 ฉบับ ได้ กลับคืนมา 394 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.50 แยกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรได้ดังนี้

1. กลุ่มนักสังคมศาสตร์ จํานวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. กลุ่มนักวิทยาศาสตร์ จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน 78 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.50
3. กลุ่มนักธุรกิจ จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน 76 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95
4. กลุ่มผู้ผลิตครู จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
5. กลุ่มผู้ใช้ครู จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลของการวิจัยที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science)

ตอนที่ 1

1. แจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละรายข้อ ซึ่งเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) เกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ

$$\text{สูตร} \quad \text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบ} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}}$$

2. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ส่วนแบบสอบถาม แบบปลายเปิด (Open-ended) นำเสนอในรูปความเรียง

ตอนที่ 2

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ “สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์” ของกลุ่มตัวอย่างประชากรด้วยการหาค่าเฉลี่ยของคำตอบจากข้อมูลแบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าคะแนน (Weight) ออกเป็น 4 ระดับความคิดเห็น ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งกำหนดค่าคะแนนดังนี้

คะแนนค่าความคิดเห็น

เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนนเท่ากับ 4

เห็นด้วยมาก

คะแนนเท่ากับ 3

เห็นด้วยน้อย

คะแนนเท่ากับ 2

เห็นด้วยน้อยที่สุด

คะแนนเท่ากับ 1

2. จากการกำหนดคะแนนดังกล่าว ได้นำมาหาค่าเฉลี่ยหรือมัชฌิมเลขคณิต $\bar{X}$ (Arithmetic Mean) จากสูตรดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร; 2534:41)

$$\bar{X} = \frac{\sum f x}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยหรือมัชฌิมเลขคณิต

N = จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

f = จำนวนความถี่ของคะแนน

X = ค่าของน้ำหนักคำตอบเป็น 4, 3, 2, และ 1

$\sum f x$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับคูณความถี่

เมื่อได้ค่ามัชฌิมเลขคณิตแล้ว นำมาแปลความหมายตามค่าเฉลี่ยดังนี้

3.50-4.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

2.50-3.49 หมายถึง เห็นด้วยมาก

1.50-2.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1.00-1.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

3. นำค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อมาจัดการกระจายค่าของคะแนนจากแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางโดย หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของน้ำหนักคำตอบเกี่ยวกับความคิดเห็นด้าน ต่างๆ จากสูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N} \right]^2}$$

S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = ความถี่ของคะแนน

X = ค่าของคะแนนที่กำหนดตามน้ำหนักคำตอบ 4, 3, 2, และ 1

N = จำนวนผู้ตอบ

(ประคอง กรรณสูตร; 2534 : 51)

4. นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย